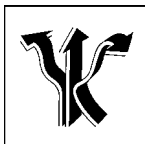

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ
РОБОТИ СТУДЕНТІВ
з дисципліни
“ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ”
(для бакалаврів спеціальності “Психологія”
спеціалізації “Практична психологія”)**

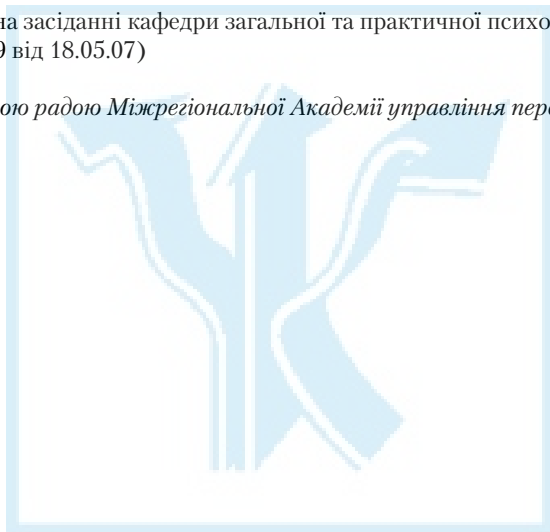
МАУП

Київ 2007

Підготовлено доцентом кафедри загальної та практичної психології
А. С. Москальовою

Затверджено на засіданні кафедри загальної та практичної психології
(протокол № 9 від 18.05.07)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Москальова А. С. Методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи студентів з дисципліни “Вступ до спеціальності” (для бакалаврів спеціальності “Психологія” спеціалізації “Практична психологія”). — К.: МАУП, 2007. — 20 с.

Методичні рекомендації містять пояснювальну записку, тематичний план самостійної роботи студентів з дисципліни “Вступ до спеціальності”, завдання для самостійної роботи, теми рефератів, загальні критерії оцінювання, а також список літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП),
2007

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Методичні рекомендації з дисципліни “Вступ до спеціальності” призначені для студентів кафедри загальної та практичної психології, покликані сформувати у студентів первинні уявлення щодо предмета, підготувати їх до практичної діяльності.

Зміст методичних рекомендацій для забезпечення самостійної роботи сприятиме реалізації практичної спрямованості підготовки практикуючих психологів — надання психологічної допомоги громадянам, окремим людям у вирішенні різноманітних проблем життєдіяльності у складних економічних, політичних і соціально-психологічних умовах перехідного періоду розвитку України.

Самостійна робота — це форма організації навчання, що забезпечує самостійне здобуття і закріплення знань, формування вмінь і навичок. Під час самостійної роботи студенти виконують як теоретичні, так і практичні завдання.

У самостійній роботі з теоретичним матеріалом виконуються позааудиторні письмові завдання, що сприяють засвоєнню навчального матеріалу. Це:

- конспектування, написання рефератів, анотування рекомендованої літератури;
- формування висновків і підсумків;
- заповнення таблиць;
- креслення структурно-логічних схем;
- складання термінологічних словників, планів;
- розподіл елементів бази знань на групи;
- наведення прикладів, опис ситуацій;
- завдання на аналіз, синтез, доведення, порівняння, класифікацію, узагальнення, класифікацію, інтерпретацію теоретичного матеріалу.

З цією ж метою самостійно виконуються позааудиторні письмові практичні завдання та оформлення отриманих результатів, такі як:

- вирішення психологічних задач;
- аналіз і вирішення ситуацій;
- вправи;
- спостереження, експеримент;
- психодіагностика, аналіз та інтерпретація результатів психодіагностики;

- підготовка до мікрОВикладання;
- оформлення звіту до практичного заняття;
- підготовка бланків для проведення методик, допоміжних таблиць тощо.

**ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
з дисципліни
“ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ”**

№ пор.	Назва змістового модуля і теми	Кількість годин для самостійного вивчення дисципліни
1	2	3
1 2	Змістовий модуль I. Загальна характеристика психології. Основні етапи розвитку уявлень про предмет психології Психологія як наука Методологічні основи практичної психології	4 2 2
3 4 5	Змістовий модуль II. Практичний психолог — основна ланка практичної психології Мета і завдання діяльності практичного психолога Специфічні особливості роботи практичного психолога Зміст і основні функції діяльності практикуючого психолога	8 2 4 2
6	Змістовий модуль III. Етична та організаційна діяльність практичного психолога Етичні принципи роботи практичного психолога	6 2

1	2	3
7	Діяльність практичного психолога системи освіти	2
8	Психологічна культура психолога	2
Разом годин: 18		

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
з дисципліни
“ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ”

Змістовий модуль І. Загальна характеристика психології.
Основні етапи розвитку уявлень
про предмет практичної психології

Тема 1. Психологія як наука і професія

Мета: ознайомити студента з особливостями психології як науки та проаналізувати основні етапи розвитку уявлень про предмет практичної психології.

Методичні вказівки: у процесі самостійної роботи студенти повинні вміти самостійно давати характеристику особливостям психології як науки.

Основні поняття і ключові слова: наукової психології, практична психологія, прикладна психологія, життєва психологія, практикуючий, практичний психолог і психолог-практик.

Питання та завдання для самоконтролю

1. Дайте визначення поняття “наукова психологія”.
2. Дайте визначення поняття “практична психологія”.
3. Назвіть основні галузі практичної психології.
4. Що таке життєва ситуація.
5. У чому полягає специфіка виникнення професії психологія як особливої сфери людської діяльності в Україні?
6. У чому полягає взаємозв'язок практичної психології та психологічної практики?
7. За якими основними критеріями класифікуються психологічні проблеми особистості (групи)?

Творчі завдання

1. Запишіть у зошитах для самостійної роботи визначення наукової практичної та прикладної психології. Поясніть відмінності між структурами наукової та практичної психології.
2. Проаналізуйте поняття “практикуючий”, “практичний” психолог та “психолог-практик”. Визначте, як вони співвідносяться між собою?
3. Протестуйте особистість біографічним методом та за результатами тестування складіть поведінковий портрет особистості.
4. Напишіть психологічний тезаурус до теми.

Література: основна [1; 4; 8; 9; 13; 15];
додаткова [22; 43; 49; 53]

Тема 2. Методологічні основи практичної психології

Мета: закріпити студентам синтетичний підхід у розробці теорії методів практичної психології: поєднання в роботі практичного психолога різних психологічних шкіл (психоаналізу, гуманістичної психології, біхевіоризму тощо).

Методичні вказівки: у процесі самостійної роботи студенти повинні вміти визначати методи практичної психології.

Основні поняття і ключові слова: психоаналіз, гуманістична психологія, біхевіоризм, життєва ситуація, спостереження, експеримент, тест, анкета, життєвий шлях, соціальна ситуація розвитку.

Питання та завдання для самоконтролю

1. Охарактеризуйте основні теоретико-методологічні підходи західної практичної психології.
2. Чи існує відмінність між методами досліджень теоретичного (академічного) та практичного психологів?
3. Назвіть ознаки поняття “життєва ситуація особистості” і як це поняття співвідноситься з поняттям “соціальна ситуація розвитку”.
4. Поясніть, що таке психологічна проблема.
5. Яке значення у роботі практикуючого психолога має відтворення життєвого шляху клієнту?
6. Дайте визначення поняття “доля” у контексті практичної психології.

Творчі завдання

1. Випишіть у зошит для самостійних робіт основні методи дослідження в практичній психології.
2. Заповніть таблицю основних психологічних методів, якими користується в своїй роботі практичний психолог.
3. Вкажіть основні принципи професійної діяльності практичних психологів.
4. Опишіть особливості психічної діяльності психолога, зумовлені домінантністю тієї чи іншої півкулі головного мозку. Визначте за допомогою наведених нижче методик власну домінантність півкуль головного мозку. Зробіть висновки та рекомендації. (Експрес-методика визначення типу мислення.)

Література: основна [1; 4; 8; 9; 12];
додаткова [23; 29]

Змістовий модуль II. Практичний психолог — основна ланка практичної психології

Тема 3. Мета і завдання діяльності практичного психолога

Мета: ознайомити студентів з метою та завданнями діяльності практичного психолога.

Методичні вказівки: у процесі самостійної роботи студенти повинні самостійно визначати завдання практичного психолога, аналізувати літературу із зазначеної проблеми, робити висновки.

Основні поняття і ключові слова: практична психологія, практикуючий психолог, професійна самоідентифікація, професійний відбір на спеціальність “практикуючий психолог”, позиція практикуючого психолога.

Питання та завдання для самоконтролю

1. Як впливають особистісні якості практикуючого психолога на ефективність його роботи з клієнтами?
2. Поясніть, як Ви розумієте вираз “психотерапевтична ситуація”.
3. На що вказує професійна позиція практикуючого психолога?
4. Наведіть основні види діяльності практичного психолога (письмово).

Творчі завдання

1. Визначте, якими мотивами керуються при виборі професії студенти-першокурсники. Порівняйте їхні відповіді з відповідями провідних вітчизняних і зарубіжних психологів.

2. Напишіть реферат про роль практичного психолога у забезпеченні психологічного здоров'я, створенні соціально-психологічних умов для розвитку різних категорій людей.
3. Поміркуйте над такою проблемою, навіщо практикуючому психологу знання власних проблем, власної проблеми психологічного захисту, прийомів релаксації, психокорекції тощо?
4. Виконання експрес-тесту “Художник чи мислитель?”.

Література: основна [1; 3; 4; 8; 9; 16];
додаткова [25; 27; 42; 46]

Тема 4. Специфічні особливості роботи практикуючого психолога

Мета: навчити виділяти професійні та особистісні якості практикуючого психолога.

Методичні вказівки: у процесі самостійної роботи студенти повинні усвідомити психологічні особливості професійних та особистісних якостей практикуючого психолога.

Основні поняття і ключові слова: професійні якості практикуючого психолога, особистісні якості практикуючого психолога, відбір до професії “практикуючий психолог”.

Питання та завдання для самоконтролю

1. Перелічте специфічно важливі професійні якості практикуючого психолога.
2. Що ви знаєте про процедуру відбору до професії “практикуючий психолог”?
3. Дайте характеристику всім етапам професійного відбору.

Творчі завдання

1. Опрацюйте самостійно навчальний посібник О. Бондаренко “Психологічна допомога: теорія і практика” (с. 4–50).
2. Законспекуйте в зошит для самостійних робіт:
 - робоче визначення поняття “психологічна допомога”;
 - комунікативні техніки у консультативній роботі практичного психолога;
 - етапи процесу психоконсультації;
 - назвіть, в яких випадках варто вибрати індивідуальний вид діяльності, а в яких — груповий.

3. Вкажіть ряд підстав та ознак для несприятливого прогнозу щодо подальшої роботи з клієнтом.
4. Методика “Чи гарний ви психолог?”.

Література: основна [1; 4; 8; 16; 17];
додаткова [46; 50]

Тема 5. Зміст і основні функції діяльності практикуючого психолога

Мета: ознайомити зі змістом та основними функціями діяльності практикуючого психолога.

Методичні вказівки: студенти у процесі самостійної підготовки повинні вміти класифікувати функціональні обов'язки практикуючого психолога, давати основну їх психологічну характеристику.

Основні поняття і ключові слова: психологічна діагностика, корекція, профілактика, просвітницька та профілактична діяльність.

Питання та завдання для самоконтролю

1. Психолог — центральна ланка діяльності психологічної служби.
2. Які основні функції діяльності практичного психолога?
3. Що таке психологічна діагностика?
4. Назвіть основні умови ефективності просвітницької діяльності психолога.

Творчі завдання

1. Презентація діяльності практичного психолога.
2. Скласти річний план роботи практичного психолога в психологічній службі (спеціалізація за вибором).
3. Проведення методики “Чи вмієте ви слухати?”.
4. Наведіть приклад психопрофілактичної роботи психолога у будь-якій сфері діяльності.

Література: основна [4; 5; 8; 13; 19; 22];
додаткова [25; 46–48; 54]

Змістовий модуль III. Етична та організаційна діяльність практичного психолога

Тема 6. Етичні принципи роботи практикуючого психолога

Мета: ознайомити студентів із сутністю правової та моральної регуляції професійної діяльності практикуючих психологів.

Методичні вказівки: у процесі самостійної роботи студенти повинні знати конкретні етичні норми діяльності практикуючих психологів.

Основні поняття і ключові слова: етичні принципи, конфіденційність, відповідальність, компетентність, захист інтересів клієнта, етичні правила психологічних досліджень, професійна кооперація, кваліфікована пропаганда психології, Загальна Декларація прав людини.

Питання та завдання для самоконтролю

1. Сутність правової та моральної регуляції професійної діяльності практикуючих психологів.
2. Поясніть, чому, на вашу думку, у професійній діяльності практикуючого психолога необхідно дотримуватися певних моральних вимог?
3. Чому необхідною умовою успішної роботи є встановлення довіри між психологом і клієнтом?
4. Поясніть сутність принципу “не зашкодь”.

Творчі завдання

1. Напишіть основні правила побудови стосунків психолога та клієнта.
2. Законспекуйте із “Етичного кодексу психолога” вимоги щодо відповідальності та компетентності психолога, захисту інтересів клієнта та збереження конфіденційності.
3. Обґрунтуйте відповідь на запитання: “Що входить у поняття професійна етика психолога?”.
4. Складіть тезаурус із заданої теми на 10 понять та дайте їх коротке визначення.

Література: основна [1–4; 8; 9; 12; 16; 19];
додаткова [30–32; 36; 42]

Тема 7. Діяльність практичного психолога системи освіти

Мета: ознайомити студентів з основними завданнями, функціями, формами та видами діяльності практичного психолога.

Методичні вказівки: у процесі самостійної роботи студенти повинні вміти чітко виділяти завдання та функції, вибирати форми та види діяльності при роботі з тією чи іншою категорією навчально-виховного процесу.

Основні поняття і ключові слова: психодіагностика, психокорекція, психопрофілактика, корекційно-розвивальна робота, психологічна експертиза, психологічна прогностика, консультативно-методична допомога, соціально-психологічна реабілітація.

Питання та завдання для самоконтролю

1. Які основні завдання психологічної служби системи освіти?
2. Опишіть структуру психологічної служби системи освіти.
3. Як ви розумієте поняття “психологічне здоров’я”?
4. Назвіть основні напрями діяльності практичного психолога системи освіти.
5. Робота практичного психолога з різними категоріями навчально-виховного процесу.

Творчі завдання

1. Розробіть циклограму роботи кабінету практичного психолога в дошкільному, шкільному, позашкільному, вищому навчальних закладах освіти (за власним вибором).
2. Підготуйте план професійної самопрезентації психолога в педагогічному колективі.
3. Професійна позиція практичного психолога.
4. Розв’яжіть психологічні задачі.

A. Про який метод психології йдеться в наведеному нижче прикладі? Обґрунтуйте відповідь.

Діти навчалися за спеціально створеними підручниками, що були побудовані за принципами розвивального навчання. Потім результати їхнього навчання порівнювалися з результатами дітей, які навчалися за типовими підручниками.

B. Яка особливість сприймання виявляється в наведених нижче прикладах? Обґрунтуйте відповідь.

Розглядаючи Місяць у телескоп, офіцер прийняв гори за башти фортеці, пастор — за дзвінницю, географ — за вулкан (за П. М’ясоїдом).

B. Відома мудрість стверджує: посієш вчинок — пожнеш звичку, посієш звичку — пожнеш характер, посієш характер — пожнеш долю.

Про яку закономірність становлення характеру тут йдеться? Обґрунтуйте відповідь.

Г. На підставі характеристики визначте тип темпераменту.

В., як правило, стриманий, незворушний. На запитання відповідає не відразу, але спокійно і по суті. Важко сходиться з людьми. Підтримує постійні контакти з обмеженою кількістю людей.

Які поради може дати такій людині психолог щодо оптимізації її індивідуального стилю діяльності?

Література: основна [1; 4; 8; 12; 13; 19];
додаткова [23; 25; 42; 44–46; 54]

Тема 8. Психологічна культура психолога

Мета: ознайомити студентів з поняттям “психологічна культура”.

Методичні вказівки: у процесі самостійної роботи студенти повинні вміти виокремлювати зміст, структуру психологічної культури, давати психологічну характеристику.

Основні поняття і ключові слова: психологічна культура особистості, психологічна культура психолога, структура психологічної культури.

Питання та завдання для самоконтролю

1. Дайте визначення, що таке психологічна культура особистості, психологічна культура психолога.
2. Охарактеризуйте складові психологічної культури.
3. Технологія формування психологічної культури психолога.

Творчі завдання

1. Особливості навчальної діяльності студентів — майбутніх психологів.
2. Порівняйте поняття “психологічна культура” та “психологічна грамотність” (результати запишіть у таблицю). Поясніть, що, на вашу думку, входить у поняття “психологічна культура особистості” та “психологічна культура суспільства”.
3. Назвіть основні напрями професійного самовдосконалення випускника-психолога.
4. Визначте свою власну психологічну культуру.
Модифікований тест К. Моткова “Психологічна культура особистості”.

Література: основна [1; 4; 7; 8; 13; 14];
додаткова [22; 33; 35; 37–39; 49–53]

ТЕМИ РЕФЕРАТІВ

1. Мета і завдання діяльності практикуючого психолога.
2. Місце професії практикуючого психолога у класифікації професій.
3. Психодіагностична функція в роботі психолога: роль, сутність, загальна характеристика застосування.
4. Специфіка діяльності практикуючого психолога (об'єкт, засоби та методи діяльності, результат).
5. Психокорекційна функція діяльності практикуючого психолога: загальна характеристика.
6. Психопрофілактична функція діяльності практикуючого психолога.
7. Профорієнтаційна функція діяльності практикуючого психолога.
8. Професійна позиція практикуючого психолога.
9. Вимоги до облаштування кабінету практикуючого психолога.
10. Особливості взаємодії психолога та керівника організації.
11. Основні принципи діяльності практикуючого психолога: загальна характеристика.
12. Принцип професійної компетентності: зміст і вимоги.
13. Принцип позитивно орієнтованої активності: зміст і вимоги.
14. Професіограма практикуючого психолога.
15. Етичні засади діяльності практикуючого психолога.
16. Психологічні проблеми особистості, їх визначення та шляхи розв'язання.
17. Формування здорового способу психічного життя особистості.
18. Зміст поняття життєвої ситуації.
19. Поняття життєвого шляху особистості.
20. Зміст підготовки практикуючих психологів.
21. Особистісна підготовка практикуючого психолога.
22. Психологічна реабілітація потерпілих від катастроф.
23. Психологічна робота практикуючого психолога з підлітками.
24. Моніторинг умов та особливостей розвитку особистості учнів.
25. Психологічне забезпечення роботи навчальних закладів реабілітації неповнолітніх.

ЗАГАЛЬНІ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Дуже добре — студент постійно виконує майже всі запропоновані завдання, самостійно, в основному правильно, вчасно або навіть достроково подає роботи на перевірку, письмові завдання виконує з дотриманням вимог викладача, чисто і охайно, грамотно, красивим, легкозрозумілим почерком, виклад інформації в зошиті — структурований, поділений на фрагменти, пункти, виділений різними кольорами, підкресленнями, у відповідях — висловлює свої думки, аргументує їх власними чи відомими фактами, прикладами, спостереженнями, порівняннями, робить повні і правильні висновки, на заняттях поводить себе активно, зацікавлено, звертається із запитаннями до викладача, прагне висловити свою думку, пропонує себе для виконання певних групових ролей, при цьому не тільки не заважаючи нормальному ходу заняття, а й допомагаючи викладачу та одногрупникам, демонструє високу успішність дій з мінімумом витрат часу і зусиль.

Добре — студент постійно виконує більшість запропонованих завдань, самостійно, з незначною кількістю помилок, вчасно подає роботи на перевірку, письмові завдання виконує з дотриманням більшості вимог викладача, з незначними помарками і граматичними помилками, зрозумілим почерком, виклад інформації у зошиті — структурований, поділений на фрагменти, пункти, у відповідях інколи висловлює свою думку, аргументує її власними чи відомими фактами, прикладами, спостереженнями, порівняннями, робить висновки (не завжди повні і правильні), на заняттях поводить себе активно, зацікавлено і дисципліновано, хоч і не завжди виявляє особисту ініціативу, демонструє високу успішність дій, хоч інколи це супроводжується зайвими витратами часу і зусиль.

Задовільно — навчальна робота студента не систематична, здебільшого виконує половину запропонованих завдань, самостійно, інколи з багатьма помилками, не завжди вчасно подає роботи на перевірку, у письмових завданнях може не дотримуватись деяких вимог викладача, почерк зрозумілий, але зустрічаються помарки і граматичні помилки, виклад інформації в зошиті — переважно неструктурований, у відповідях в основному відтворює навчальний матеріал, майже не підтверджуючи його власною думкою, висновки відсутні, на заняттях поводить себе пасивно, але дисципліновано, демонструє посередню успішність дій.

Погано — навчальна робота студента не систематична, здебільшого виконує менше половини запропонованих завдань, не завжди самостійно, часто зі значною кількістю помилок, роботи майже ніколи не подаються на перевірку вчасно, у письмових завданнях практично не дотримується вимог викладача, почерк малозрозумілий, з багатьма помарок і граматичними помилками, виклад інформації у зошиті — неструктурований, у відповідях власний погляд, висновки відсутні, що вказує на низьку успішність дій.

Дуже погано — навчальні роботи студентом майже не виконуються або виконуються несистематично і несамостійно, на перевірку подаються зі значним запізненням, у письмових завданнях не дотримується вимог викладача, почерк незрозумілий, багато помарок і граматичних помилок, виклад інформації в зошиті — неструктурований, у відповідях власна думка, висновки відсутні, що свідчить про низьку успішність дій.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. *Абрамова Г. С.* Практическая психология. — М.: Academia, 1997. — 386 с.
2. *Бондаренко А. Ф.* Психологическая помощь: теория и практика: Учеб. пособие для студ. старших курсов психол. фак. и отд.-ний ун-тов. — К.: Укртехпрес, 1997. — 216 с.
3. *Введение в практическую социальную психологию* / Под ред. Ю. М. Жукова, Л. А. Петровской, О. В. Соловьевой. — 2-е изд., испр. — М.: Смысл, 1996. — 373 с.
4. *Вачков И. В.* Введение в профессию “психолог”: Учеб. пособие. — М.: Изд-во Моск. психол.-соц. ин-та, 2004. — 464 с.
5. *Васьківська С. В.* Основи психологічного консультування: Навч. посіб. — К.: Четверта хвиля, 2004. — 256 с.
6. *Гуманістична психологія: Антологія: Навч. посіб. для студ. ВНЗ: У 3 т. / За ред. Р. Трача, Г. Балла.* — Т. 2. Психологія і духовність (Світоглядні аспекти гуманістично зорієнтованих напрямів у сучасній західній психології). — К., 2005. — 279 с.
7. *Карандашев В. Н.* Психология: введение в профессию. — М.: Смысл, 2000. — 288 с.
8. *Коломінський Н. Л.* Психологія педагогічного менеджменту. — К.: МАУП, 1996. — 176 с.

9. *Мэй Р.* Искусство психологического консультирования / Пер. с англ. Т. К. Кругловой. — М.: Независимая фирма “Класс”, 1994. — 144 с.
10. *Психологическая диагностика: Проблемы и исследования* / Под ред. К. М. Гуревича. — М.: Педагогика, 1981. — 232 с.
11. *Настольная книга практического психолога в образовании: Учеб. пособие.* — М.: Владос, 1996. — 303 с.
12. *Основи практичної психології* / За ред. В. Панка, Н. Чепелєвої та ін. — К.: Либідь, 1999.
13. *Психологическая служба в вузе: Сб. ст.* / Науч. ред. Н. М. Пейсахов. — Казань: Изд-во Казан. ун-та, 1981. — 239 с.
14. *Психолого-педагогическая профконсультация учащихся* / Под ред. Е. А. Климова. — Л., 1975. — 99 с.
15. *Рабочая книга практического психолога: Технология эффективной профессиональной деятельности: Пособие для специалистов, работающих с персоналом.* — М.: Издат. дом “Красная площадь”, 1996. — 400 с.
16. *Рабочая книга школьного психолога* / Под ред. И. В. Дубровиной. — М.: Просвещение, 1991. — 304 с.
17. *Социально-психологическая служба промышленного предприятия: теория, опыт, практика.* — Курган, 1983.
18. *Технології роботи організаційних психологів: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. та слухачів ін-тів післядипломної освіти* / За наук. ред. Л. М. Карамушки. — К.: ІНКОС, 2005. — 366 с.
19. *Тобиаз Л.* Психологическое консультирование и менеджмент: Взгляд специалиста / Пер. с англ. А. И. Сотова. — М.: Независимая фирма “Класс”, 1997. — 160 с.
20. *Харькин В., Гройсман А.* Тренинги самооздоровления и самосозидания. — М.: Магистр, 1996. — 196 с.
21. *Яценко Т. С.* Теорія і практика групової психокорекції: Активне соціально-психологічне навчання. — К.: Вища шк., 2004. — 679 с.

Додаткова

22. *Балл Г. О.* Категорія “культура особистості” в аналізі гуманізації загальної та професійної освіти // Педагогіка і психологія професійної освіти: результати досліджень і перспективи: Зб. наук. праць / За ред. І. А. Зязюна, Н. Г. Ничкало. — К., 2003. — С. 51–61.

23. *Басова Н. В.* Педагогика и практическая психология. — Ростов н/Д: Феникс, 2000. — 416 с.
24. *Бардиан А. М.* Первоначальные стадии формирования убеждения // Тез. докл. на I съезде Общества психологов (29 июня — 4 июля 1959 г.) АПН РСФСР / Под ред. В. В. Давыдова. — М.: Изд-во АПН РСФСР, О-во психологов, 1959. — С. 32–34. — Вып 1.
25. *Битянова М. Р.* Организация психологической работы в школе. — М.: Совершенство, 1998. — 298 с. — (Практическая психология в образовании).
26. *Взгляд специалиста* / Пер. с англ. А. И. Согова. — М.: Независимая фирма «Класс», 1997. — 160 с.
27. *Гальперин П. Я.* Введение в психологию. — М., 1976. — С. 35–41.
28. *Гиппенрейтер Ю. Б.* Введение в общую психологию: Курс лекций. — М., 1996. — 336 с.
29. *Годфруа Ж.* Что такое психология: В 2 т.: Пер. с фр. — М.: Мир, 1992. — Т. 1. — 496 с.
30. *Етичний кодекс психолога: Прийнято на I Установчому з'їзді Товариства психологів України 18 грудня 1990 р.* — Тернопіль, 1996.
31. *Загальна Декларація прав людини (Прийнята Генеральною Асамблеєю ООН 10 грудня 1948 р.)*
32. *Кваліфікаційні характеристики педагогічних працівників, для яких встановлені кваліфікаційні категорії: Практик. психолог. // Інформ. зб. Міністерства освіти України. — 1994. — № 5–6. — С. 46–48.*
33. *Колмогорова Л. С.* Становление психологической культуры школьника // Вопр. психологии. — 1991. — № 1. — С. 37–41.
34. *Колмогорова Л. С., Григорьевская Н. Н., Модина И. А.* Играя и общаясь, познаем мир и себя // Человековедение: 1 класс: Пособие для психологов, педагогов. — Барнаул, 1996. — 75 с.
35. *Коломинский Я. Л.* Психология детского коллектива: Система личностных взаимоотношений. — Минск: Нар. osveta, 1989. — 239 с.
36. *Конвенція про права дитини (Прийнята Генеральною Асамблеєю ООН).*
37. *Москальова А. С.* Психологічна культура як необхідний чинник здорового способу життя студентської молоді // Вісн. Чер-

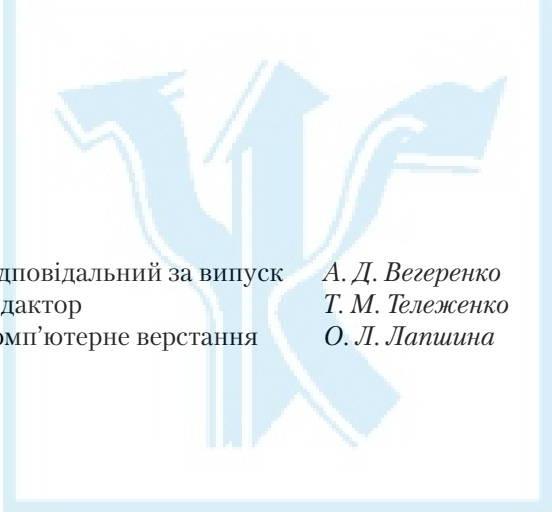
- нігівського держ. пед. ун-ту. — Сер. “Психологічні науки”. — Вип. 31, Т. 2. — Чернігів, 2005. — С. 154–159.
38. *Москальова А. С.* Розвиток психологічної культури персоналу організацій // Актуальні проблеми психології. — Т. 1. Організаційна психологія. Економічна психологія. Соціальна психологія: Зб. наук. праць Ін-ту психології ім. Г. С. Костюка АПН України / За ред. С. Д. Максименка, Л. М. Карамушки. — К.: Міленіум, 2005. — Ч. 15. — С. 84–87.
 39. *Москальова А. С.* Психологічна культура як необхідний фактор формування особистості // Проблеми сучасної педагогічної освіти. — Сер. “Педагогіка і психологія”: Зб. ст. Вип. 4. — К.: Пед. преса, 2002. — С. 152–157.
 40. *Наука і суспільство.* — 1990. — № 9. — С. 56.
 41. *Обозов Н. Н.* Психологическая культура взаимных отношений. — М.: Знание, 1986. — 48 с.
 42. *Овчарова Р. В.* Практическая психология образования: Учеб. пособие для студ. психол. фак. ун-тов. — М.: Издат. центр “Академия”, 2003. — 448 с.
 43. *Практикум по общей и экспериментальной психологии* / Под ред. А. А. Крылова, С. А. Маничева. — 2-е изд., доп. та перераб. — СПб.: Питер, 2005. — С. 324–328.
 44. *Практическая психология образования: Учеб. для студ. высш. и средних специальных учебных заведений* / Под ред. И. В. Дубровиной. — 2-е изд. — М.: ТЦ “Сфера”, 1998. — 528 с.
 45. *Про затвердження Положення про експертизу психологічного і соціологічного інструментарію, що застосовується в навчальних закладах* (наказ МОН України від 20.04.01 № 330).
 46. *Про основні завдання психологічної служби системи освіти України у 2003–2004 навчальному році* (лист МОН України від 11.08.03 № 1/9-380).
 47. *Про планування діяльності практикуючих психологів та соціальних працівників (педагогів)* (Інструктивний лист Міністерства освіти України від 29.12.94 № 9/1-325).
 48. *Психология діяльності та навчальний менеджмент: Навч.-метод. посіб. для самост. вивчення дисципліни* / В. А. Козаков, М. В. Артюшина, О. М. Котикова та ін.; За заг. ред. В. А. Козакова. — К.: Вид-во КНЕУ, 2003. — 830 с.

49. *Рибалко В. В.* Методологічні питання наукової психології (Досвід особистісно центрованої систематизації категоріально-понятійного апарату). — К.: НІКА-ЦЕНТР, 2003. — 204 с.
50. *Рибалко В. В.* Психологічна культура особистості у професійній підготовці та діяльності практичного психолога // Проблеми підготовки і підвищення кваліфікації практичного психолога у вищих навчальних закладах: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (16–17 трав. 2002 р.).
51. *Рибалко В. В.* Психологічна служба у позашкільних закладах // Основи практичної психології: Підручник / За ред. В. Панок, Т. Титаренко, Н. Чепелева та ін. — К.: Либідь, 1999. — С. 372–377.
52. *Туриніна О. Л.* Вплив рівня психологічної культури на організаційну культуру колективу // Актуальні проблеми психології: Зб. — Т. 1. Соціальна психологія. Психологія управління. Організаційна психологія. — К.: Ін-т психології ім. Г. С. Костюка, 2002. — С. 32–36.
53. *Туриніна О. Л.* Проблеми формування психологічної культури у старшокласників // Проблеми вищої педагогічної освіти: Зб. матеріалів Міжнародної конференції. — Тернопіль, 2000. — С. 27–34.
54. *Шмелева И. А.* Введение в профессию. Психология: Учеб. пособие. — СПб.: Питер, 2007. — 254 с.

МАУП

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Тематичний план самостійної роботи студентів з дисципліни “Вступ до спеціальності”	4
Завдання для самостійної роботи студентів з дисципліни “Вступ до спеціальності”	5
Теми рефератів	13
Загальні критерії оцінювання.....	14
Список літератури	15

Відповідальний за випуск *А. Д. Вегеренко*
Редактор *Т. М. Тележенко*
Комп'ютерне верстання *О. Л. Лашина*

МАУП

Зам. № ВКЦ-3192

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП